

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХИТЕКТУРИ

**Навчально-тематичний план підготовки
за програмою «Фінансовий менеджмент»**

Київ 2015

Мета програми - сформувати у слухачів комплекс сучасних теоретичних і практичних знань і навичок у сфері управління фінансами та вивчити систему знань та практичних навичок з ефективного фінансового менеджменту.

Коротка анотація програми

Програма «Фінансовий менеджмент» розроблена на підставі вивчення потреб іноземних громадян, які працюють в галузі фінансового управління. Програма акцентує увагу слухачів на актуальних проблемах світової економіки та можливості їх вирішення за допомогою адаптації теоретичних концепцій і прийомів фінансового управління в практичній діяльності компаній. Особлива увага приділяється вивченню нових інструментів і технік в практиці фінансового менеджменту. Слухачі отримають реальну можливість ознайомитися та проаналізувати практичний досвід контролю фінансового стану компанії, ефективного фінансового планування та прогнозування грошових потоків, оцінки та супроводу інвестиційних проектів, підбору та оптимізації джерел фінансування. У програмі широко представлений навчально-практичний матеріал по роботі на фондовому ринку і правовим аспектам фінансового менеджменту.

Програма підвищення кваліфікації «Фінансовий менеджмент» є формою додаткової професійної освіти. Дана програма навчання складається з 15 взаємопов'язаних модулів, що дають системне уявлення про управління фінансами в компаніях різних форм власності. Кожен наступний модуль логічно впливає з попереднього, дозволяючи охопити всі аспекти сучасного оперативного і стратегічного рівня управління фінансами, необхідні для фахівців фінансових, економічних та бухгалтерських служб.

Форми проведення занять

- поєднання лекцій з практичними заняттями за системою "learning by doing" (навчання в ході роботи);

- ілюстрація теоретичних аспектів запропонованого матеріалу численними прикладами з практики;
- використання активних форм навчання: комп'ютерні тренінги, міні ділові ігри, «мозкові штурми»;
- проведення майстер-класів запрошеними фахівцями з компаній реального сектора;
- застосування методики "case-study" з метою розвитку навичок аналізу конкретних бізнес-ситуацій і прийняття рішень в процесі навчання;
- виконання окремих завдань надається слухачам на самостійне розгляд, після чого детально аналізується спільно з викладачем.

Тривалість програми 108 академічних годин.

План підготовки

№	Напря́м	Години	Викладач
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	4	
<p>Сутність фінансового менеджменту. Необхідність і значення фінансового менеджменту. Умови, необхідні для функціонування фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства.</p> <p>Мета та основні завдання фінансового менеджменту. Значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників.</p> <p>Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Поєднання процесів стратегії і тактики. Проблемно-орієнтований фінансовий менеджмент. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту та його основні елементи. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємства. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства. Методи і прийоми фінансового менеджменту.</p>			
2	Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	8	
<p>Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.</p> <p>Інформація як важливий фактор сучасної ринкової економіки. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Основні вимоги до фінансової інформації. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.</p> <p>Фінансова звітність як основне джерело інформації. Характеристика каналів розповсюдження інформації. Основні користувачі фінансової інформації.</p>			
3	Вартість грошей у часі та її використання у фінансових операціях	6	
<p>Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі. Основні чинники, що впливають на зміну вартості грошей у часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик та його вплив на зміну вартості грошей. Класифікація факторів ризику. Методи управління ризиком. Види ризику. Концепція врахування чинника ліквідності. Нарахування простих і складних відсотків.</p> <p>Майбутня вартість грошей та її сутність. Розрахунок майбутньої вартості грошей. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням ануїтетів. Нарахування складних процентів. Таблиці для визначення процентного фактора при розрахунках майбутньої вартості грошей. Поточна вартість грошей та її сутність. Розрахунок поточної вартості грошей. Розрахунок поточної вартості ануїтетів. Поточна вартість і ставки дисконту. Поточна вартість різних грошових потоків. Поточна вартість довічної ренти.</p>			
4	Управління прибутком підприємства	12	
<p>Зміст і задачі управління прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком. Управління прибутком від операційної,</p>			

фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.
 Фактори, що впливають на формування прибутку від операційної діяльності. Управління формуванням собівартості. Класифікація та аналіз структури витрат. Мета і завдання управління витратами. Класифікація та аналіз структури витрат. Ефективне управління витратами. Розрахунок граничної виручки та граничних витрат. Механізм операційного важеля та його складові елементи. Валова маржа. Поріг рентабельності. Визначення порогу рентабельності графічним способом. Запас фінансової міцності. Операційний важіль. Рівень підприємницького ризику. Оптимізація структури продукції. Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл прибутку підприємства. Вплив системи оподаткування на розподіл прибутку. Сутність дивідендної політики. Чинники, що впливають на формування дивідендної політики підприємства. Оптимальна дивідендна політика.

5	Управління активами підприємства	10	
---	----------------------------------	----	--

Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами та нематеріальними активами.

Політика управління оборотними активами. Взаємозв'язок ступеню ризику втрати ліквідності та розміру оборотних активів. Взаємозв'язок прибутку та розміру оборотних активів. Консервативна політика управління оборотними активами (політика “товстосума”, “жирного кота”). Агресивна політика управління оборотними активами (політика “худо-бідно”, політика “ЖІТ” (just-in-time)). Компромісна політика управління поточними активами. Взаємозв'язок всіх типів політики.

Політика управління виробничими запасами та її головне завдання. Метод “АВС-контролю”. Оптимальна політика управління виробничими запасами. Розрахунок оптимальної партії замовлення. Модель Уілсона. Використання систем “Пулл” та “Пуш” в управлінні виробничими запасами.

Політика управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Формування реєстру старіння дебіторів. Розрахунок коефіцієнтів інкасації. Розробка оптимальної кредитної політики на підприємстві. Характеристика консервативної кредитної політики. Характеристика агресивної кредитної політики. Характеристика компромісного підходу при розробці кредитної політики підприємства.

Політика управління грошовими активами на підприємстві та етапи її розробки. Операційний, страховий (резервний), компенсаційний та інвестиційний (спекулятивний) залишок грошових активів. Моделі оптимізації грошових активів. Модель Баумола. Модель Міллера-Орра.

Джерела формування оборотних активів підприємств та способи забезпечення їх оптимальної структури. Лівосторонній та правосторонній ризик в управлінні оборотним капіталом. Характеристика політики комплексного оперативного управління поточними активами та поточними пасивами підприємства.

6	Вартість і оптимізація структури капіталу підприємства	10	
---	--	----	--

Поняття вартості капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу.

Визначення вартості власного капіталу. Характерні риси власного капіталу та особливості його оцінки. Вартість функціонуючого власного капіталу. Вартість нерозподіленого прибутку звітного та планового періоду. Вартість додатково емітованих простих та привілейованих акцій. Розробка емісійної політики підприємства-емітента акцій.

Визначення вартості позичкового капіталу. Характерні риси позичкового

капіталу та особливості його оцінки. Податковий коректор. Вартість банківського кредиту. Розрахунок показника “грант-елемент”. Вартість фінансового лізингу. Вартість капіталу, залученого за рахунок емісії облігацій. Розробка емісійної політики підприємства-емітента облігацій. Вартість внутрішньої кредиторської заборгованості.

Середньозважена вартість капіталу. Гранична вартість капіталу. Гранична ефективність капіталу. Структура капіталу та чинники, що її визначають. Основні принципи, які повинні дотримуватись при формуванні структури капіталу підприємства. Вплив структури капіталу на його вартість.

Визначення ефекту фінансового важеля та його складові елементи. Перший спосіб розрахунку. Диференціал фінансового важеля. Коефіцієнт (плече) фінансового важеля. Фінансовий ризик. Другий спосіб розрахунку. Визначення ефекту комплексного виробничо-фінансового важеля. Оптимізація структури капіталу підприємства.

7	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	10	
---	--	----	--

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст та завдання управління інвестиціями. Значення інвестиційної діяльності підприємства. Розробка інвестиційної політики.

Управління реальними інвестиціями. Види інвестиційних проєктів. Розробка і методи оцінки інвестиційних проєктів. Окупність капітальних вкладень та її розрахунок. Інноваційна форма інвестицій та особливості управління ними. Управління реалізацією реальних інвестиційних проєктів. Порядок розроблення бюджету капітальних вкладень.

Джерела фінансування капітальних вкладень та особливості управління ними. Амортизаційна політика підприємства. Інструменти довготермінового фінансування інвестицій. Визначення оптимальної структури джерел фінансування капіталовкладень. Прогнозування джерел.

Фінансові інвестиції підприємства та їх класифікація. Управління фінансовими інвестиціями. Ризик фінансового інвестування (ринковий ризик і бізнес-ризик). Вкладення коштів у статутний капітал. Вкладення коштів у цінні папери. Розміщення коштів на депозитних рахунках. Портфель фінансових вкладень та принципи його формування. Принципи та послідовність формування інвестиційного портфеля. Методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням ризику. Диверсифікація як стандарт управління капіталом. Очікувана дохідність. Стандартне відхилення. Ризикові інвестиції. Оперативне управління інвестиційним портфелем.

Оцінка безризикових цінних паперів. Оцінка ризикових цінних паперів. Вибір цінних паперів. Фундаментальний аналіз. Дюпонівський метод фінансового аналізу. Оцінка ефективності управління портфелем. Вимірювання доходності.

8	Управління грошовими потоками підприємства	8	
---	--	---	--

Значення ефективного управління грошовими потоками у діяльності підприємства. Принципи та головна мета управління грошовими потоками. Види грошових потоків та їх класифікація. Етапи управління грошовими потоками підприємства.

Характеристика вхідних грошових потоків. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками. Управління вихідними грошовими потоками. Зміст і завдання управління вихідними грошовими потоками.

Оптимізація грошових потоків на підприємстві. Методи оптимізації дефіцитного грошового потоку в короткостроковому та довгостроковому періодах. Характеристика системи “Прискорення-уповільнення платіжного обороту”. Методи оптимізації надлишкового грошового потоку. Метод вирівнювання та метод синхронізації грошових потоків.

Планування грошових потоків на підприємстві. Планування грошових потоків за

операційною діяльністю. Планування грошових потоків за інвестиційною діяльністю. Планування грошових потоків за фінансовою діяльністю. Платіжний календар. Оперативне управління грошовими потоками за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю.			
9	Аналіз фінансових звітів	14	
<p>Призначення і види фінансових звітів. Методи оцінки фінансових звітів. Склад, характеристика та зміст фінансової звітності згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів. Методи аналізу фінансової звітності.</p> <p>Баланс і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки та структури активів та пасивів підприємства. Аналіз звіту про фінансові результати. Аналіз звіту про рух грошових коштів. Аналіз звіту про власний капітал.</p> <p>Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінки. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності. Оцінка ліквідності балансу підприємства. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства, їх оцінка. Аналіз показників ділової активності підприємства. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства.</p>			
10	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	12	
<p>Сутність фінансового прогнозування. Методи фінансового прогнозування. Цілі та завдання внутрішньофірмового фінансового прогнозування.</p> <p>Фінансове планування в системі фінансового менеджменту, його сутність, цілі та завдання. Стратегічний план. Поточний план. Оперативний план.</p> <p>Бюджетування та його сутність. Функції бюджету. Види бюджетів. Загальний бюджет підприємства, його структура і принципи формування. Операційний бюджет. Бюджет продажів. Фінансовий бюджет. Бюджет капітальних вкладень. Бюджет руху грошових коштів.</p>			
11	Система антикризового фінансового управління підприємством	12	
<p>Сутність антикризового фінансового управління підприємством. Принципи та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Політика антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства. Етапи формування та реалізації антикризової політики. Експрес-діагностика та фундаментальна діагностика банкрутства.</p> <p>Механізми фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства. Внутрішні механізми фінансової стабілізації. Оперативний, тактичний та стратегічний механізм фінансової стабілізації підприємства.</p> <p>Зовнішні механізми фінансової стабілізації підприємства. Форми санації підприємства та їх ефективність. Етапи управління санацією. Реструктуризація в системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств. Реструктуризація виробництва, реструктуризація активів, фінансова реструктуризація, корпоративна реструктуризація (реорганізація).</p>			
Комплексний іспит		2	
Разом		108	